

Strategi for sundheds- og psykiatrive – Region Midtjylland
Orientering til Sundhedsstyregruppen

Introduktion

Det indgår i Region Midtjyllands budgetforlig 2021, at der skal udarbejdes en strategi for sundhedshuse i Region Midtjylland, der skal sætte pejlemærkerne for den fremtidige udvikling af sundhedshusene.

Strategien for sundheds- og psykiatrhuse – Region Midtjylland er udarbejdet af den regionale styregruppe og tager afsæt i Sundheds- og hospitalsplanen, Sundhedsaftalen og faglige input fra workshop om nære sundhedstilbud og sundhedshuse i Region Midtjylland, som blev afholdt 4. november 2020.

I nærværende dokument præsenteres det overordnede indhold i udkastet for Strategi for sundheds- og psykiatrhuse – Region Midtjylland. Dette danner grundlaget for Sundhedsstyregruppens drøftelser af strategien på mødet den 20. november 2020. Bemærkninger fra Sundhedsstyregruppen vil blive taget med i forhold til det videre arbejde med strategien.

Et nært og sammenhængende sundhedsvæsen

Sundheds- og hospitalsplanen er sammen med Sundhedsaftalen retningsgivende for udviklingen af det nære og sammenhængende sundhedsvæsen i Region Midtjylland.

Region Midtjylland vil stå i spidsen for et venligt og imødekomende sundhedsvæsen. Et sundhedsvæsen, der leverer sammenhængende og koordineret somatisk og psykiatrisk behandling og pleje af høj kvalitet, som borgeren kan føle sig tryk ved, og som understøtter geografisk og social lighed i sundhed. Region Midtjylland vil desuden styrke det nære og sammenhængende sundhedsvæsen – både inden for psykiatri og somatik.

Region Midtjylland har med Sundheds- og hospitalsplanen samt med Sundhedsaftalen forpligtet sig til en række ambitiøse mål for det nære og sammenhængende sundhedsvæsen. Sundhedsløsninger i og nær borgerens hjem skal understøtte, at mennesker med sygdom så vidt muligt kan fastholde deres hverdag. Flere borgere skal derfor kunne få behandling og pleje i hjemmet eller i nærområdet. På samme tid skal borgerne opleve, at der er sammenhæng i de tilbud, de modtager, uanset om det er behandling, pleje eller palliativ indsats. Tilbud i det nære er både i borgerens eget hjem, via mobile tilbud, telemedicin og i regi af sundhedshuse mm.

Sundheds- og psykiatrive udgør en del af den samlede indsats i Region Midtjylland for at styrke det nære og sammenhængende sundhedsvæsen. Denne strategi fokuserer på udvikling af sundhedshusene, som en delmængde af det samlede nære sundhedsvæsen.

REGIONALT EJEDE SUNDHEDS- OG PSYKIATRIHUSE I REGION MIDTJYLLAND

 Regionale Sundhedshuse	 Regionale sundhedstilbud i kommunale sundhedshuse
1 Center for Sundhed i Holstebro	1 Tarm Sundhedscenter
2 Grenaa Sundhedshus	2 Hedensted
3 Lemvig Sundhedshus	3 Odder
4 Ringkøbing Sundhedshus	4 Aarhus
5 Samsø Sundheds- og Akuthus	5 Syddjurs
6 Skanderborg Sundhedshus	6 Norddjurs
7 Skive Sundhedshus	7 Randers Sundhedscenter
	8 Favrskov
8 Psykiatriens hus i Aarhus	
9 Psykiatriens hus i Silkeborg	
10 Psykiatrien i Nordvest	

Et nært og sammenhængende sundhedsvæsen (foresat)

Region Midtjylland ønsker med denne strategi at sætte en tydelig retning for den videre udvikling og udbygning af regionens sundheds- og psykiatrisystem i et tæt samarbejde med kommuner, praksissektor og civilsamfund til gavn for borgerne. Dette sker med afsæt i Sundhedsaftalens visioner:

- Mere lighed i sundhed – socialt og geografisk
- På borgerens præmisser
- Sundhedsløsninger tæt på borgeren
- Mere sundhed for pengene

I strategien arbejdes der ud fra et kontinuum der spænder mellem sundhedsydelser, der skal/kan varetages på hospitalerne og i borgernes hjem. I mellem de to yderpositioner finder vi sundhedsydelser, der ikke nødvendigvis skal varetages på et hospital, men som heller ikke kan varetages i borgernes hjem – det er i dette spektrum, at sundhedshuse kan adressere et behov for sundhedsydelser, som kan være nærmere borgeren. Sundhedshuse har desuden et potentiale for at samtænke sundhedsydelser, som leveres af flere aktører på tværs af hospitaler, kommuner og praksissektor, og derved gøre det nemmere at være patient. Denne strategi sætter fokus på sundhedshuse, hvilket fremgår af figuren nedenfor.

Hospital

Sundhedshus

Borgernes hjem

Sundheds- og psykiatrihuse i balance

Formålet med sundhedshuse er at tilbyde borgere sundhedsløsninger tættere på deres bopæl og dermed bidrage til mere tilgængelige og sammenhængende tilbud.

Region Midtjylland har allerede en række velfungerende sundheds- og psykiatrihuse, hvor vi på en række områder tilbyder nære løsninger for borgeren med afsæt i sammenhængende sundhedstilbud med vores samarbejdspartner i kommuner og praksissektor. Nærværende strategi omhandler specifikt de sundheds- og psykiatrihuse, som Region Midtjylland ejer eller delvist ejer i fællesskab med en kommune.

Region Midtjyllands sundhedshuse er fordelt geografisk i områder med længere afstand til hospitalet. Region Midtjylland ser et stort potentiale i at udbygge og videreudvikle regionens eksisterende sundhedshuse. Region Midtjylland finder derfor, at de nuværende sundhedshuse udgør et robust grundlag for den videre udvikling, som strategien har til hensigt at sætte en retning for. Region Midtjylland har således ikke ambitioner om at etablere hospitalsfunktioner i nye sundhedshuse.

Ligeledes er der flere steder etableret psykiatrihuse i tæt samarbejde med kommunerne samt ambulante psykiatritilbud i flere af Region Midtjyllands sundhedshuse. Placeringen af psykiatrihuse er ikke etableret af hensyn til geografisk afstand til hospitaler, men nærmere af hensyn til patientgrundlaget. Den videre udvikling af nære psykiatriske tilbud vil fortsat i høj grad bero på en vurdering af patientgrundlaget samt de øvrige hensyn beskrevet nedenfor.

Sundheds- og psykiatrihuse skal bidrage til et sundhedsvæsen med balancerede løsninger. Sundhedshusene rummer en lang række muligheder og potentialer for mere tilgængelige og sammenhængende sundhedstilbud. Region Midtjylland arbejder ud fra en værdi om at sætte borgeren først og ønsker et sundhedsvæsen på patientens præmisser. Sundhedsvæsenet skal være tilgængeligt, hvor og når borgeren har brug for det. Borgernes afstand til hospitalet er et aspekt, der skal indgå i vurderingen af, hvilke hospitalsfunktioner der skal tilbydes i et sundhedshus.

Samtidig betyder den faglige udvikling, at der også er begrænsninger for, hvilke hospitalsfunktioner der kan placeres i et sundhedshus, hvis vi ønsker at fastholde høj faglig kvalitet. Hospitalstilbud i sundhedshuse skal have samme høje faglige kvalitet som på hospitaler. Placering af sundhedsløsninger og -tilbud i sundheds- og psykiatrihusene skal tage hensyn til økonomi. Dels kan der være krav til specielt udstyr samt indretning af lokaler, og dels kan der være behov for at afsætte personaleressourcer mv. Det er i den sammenhæng vigtigt, at der tages hensyn til en fortsat optimal udnyttelsesgrad af fx dyrt apparatur og specialuddannet personale.

Sundhedshuse skal således videreudvikles i en balance mellem hensyn til borger, faglighed og økonomi.

Pejlemærker for udvikling og drift af sundheds- og psykiatrisuse

Det beskrives i regi af Sundheds- og hospitalsplanen, at Region Midtjylland vil udvikle sundheds- og psykiatrisuse:

- I et tæt og forpligtende samarbejde med kommune, praksisydere, civilsamfund og borgere
- Med afsæt i den lokale befolknings behov og afstand til hospital
- Med fokus på at styrke sundheden og forebygge sygdomme
- Med fokus på en helhedsorienteret tilgang til patientens pleje og helbredelse

Ovenstående fire pejlemærker, skal sikre retning for den videre udvikling og drift af sundheds- og psykiatrisuse i Region Midtjylland.

Tæt og forpligtende samarbejde med kommune, praksisydere, civilsamfund og borgere

Region Midtjylland vil bruge ligeværdig samskabelse og partnerskaber til at nytænke og udvikle sundhedsløsninger i sundheds- og psykiatrisuse. I fællesskab skal der findes frem til, hvilke sundhedsløsninger der giver mening og værdi for borgerne samt skaber synergi i opgaveløsningen på tværs af aktørerne. Det vigtige i at samskabe er at bringe de forskellige kompetencer, idéer og perspektiver i spil og bidrage til at de sundhedstilbud og samarbejdsrelationer, der etableres i sundhedshuse, har værdi for borgerne. Region Midtjylland ønsker, at civilsamfundet i form af borgere og frivillige foreninger i højere grad indgår i samarbejdet om tilbud i sundhedshuse.

Afsæt i den lokale befolknings behov og afstand til hospital

Sundhedsløsninger og- tilbud i sundheds- og psykiatrisuse skal tage afsæt i den lokale befolknings behov og afstand til hospital.

Pejlemærker for udvikling og drift af sundheds- og psykiatriske (fortsat)

Fokus på at styrke sundheden og forebygge sygdomme

Sundhedshuse skal have fokus på at styrke sundheden og forebygge sygdom. Med fokus på sundhedsfremme og forebyggelse vil Region Midtjylland agere proaktivt og ikke kun reagere i det øjeblik, sygdom indtræder. På forebyggelsesområdet ønsker regionen derved, at sundhedshusene kan skabe rammer for et tæt samarbejde mellem sundhedsaktørerne, borgere samt civilsamfund og dermed skabe grobund for at borgerne ønsker at være aktive medproducenter af sundhed.

En helhedsorienteret tilgang til patientens pleje og helbredelse

Borgerne skal opleve, at der er sammenhæng i de tilbud, de modtager, uanset om det er behandling, pleje eller palliativ indsats. Det gælder også for borgere med både en somatisk og psykiatrisk sygdom. Region Midtjylland ønsker at samarbejde med andre sektorer og aktører inden for sundhedsområdet om at udvikle tilbud og samarbejdsformer, der skal bidrage til at skabe større helhed og sammenhæng i borgernes forløb. Sundhedshusene skal bidrage til, at borgerne i højere grad kan møde sundhedsaktørerne under ét tag. Dog skal der også være fokus på at samarbejde med aktører uden for sundhedshusene, som kan bidrage til at skabe større sammenhæng i patientens forløb.

Det vil vi...

Region Midtjylland vil bl.a.:

- Invitere til et tættere og forpligtende samarbejde for at skabe synergi på tværs af aktørerne.
- Initiere at sundhedshusene har en lokal strategi og udviklingsplan.
- Etablere et lokalt administrativt styringsorgan i det enkelte sundhedshus fx fælles styregruppe, hvor relevante samarbejdsparter på strategisk niveau samarbejder og bidrager til at skabe synergi samt gennemføre den lokale strategi og udviklingsplan.
- Bruge sundhedshuset som ramme for at indgå i partnerskaber med aktører fra praksissektor, kommuner samt borgere og civilsamfund.
- Se på potentielle synergier med afsæt i de nuværende funktioner, fx hvordan akutklinikker kan spille tættere sammen med andre funktioner og dermed indfri muligheder for synergier på tværs af funktioner og sektorer.
- Invitere samarbejdsparter til i fællesskab at udvikle og afprøve forskellige tiltag, som styrker borgernes sundhed. (Forebyggelsesperspektiv)
- Prioritere udlejning af ledige lokaler til kommunale sundhedstilbud og praksisydere med overenskomst.
- Etablere digitale løsninger, som bidrager til en øget koordinering på tværs af sundhedsaktører og dermed bedre sammenhæng for borgeren. Eksempelvis koble en telemedicinsk opfølgning fra hospitalet med kommunens tilbud om genoptræning i sundhedshuset, og dermed bidrage til en mere helhedsorienteret indsats. Samtidig kan hospitalet yde specialistrådgivning og tilbyde kompetenceudvikling omkostningseffektivt.